

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/477/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213223685
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4213223685.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: Prvá ekonomicky nezávislá inštitúcia a základňa efektívnosti - SLOVAKIA, s.r.o., Rozmarínová 15, Komárno, IČO: 36 551 384, proti odporcom: 1/ R. S., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: V., t. č. Z. XXX, 2/ R. S., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko Z. XXX, o zaplatenie 1 100 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 5. júna 2014 pod č. k. 14C/58/2014-54 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zaviazal odporcov zaplatiť navrhovateľke spoločne a nerozdielne sumu 850 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 850 eur od 19.05.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 325 eur splatných vždy do posledného kalendárneho dňa toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom jún 2014 až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Ďalej určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. 1/2013 v článku V. osobitné „ujednania“ zo dňa 03.06.2013 v znení: „V prípade, že dlžník nedodrží zmluvné podmienky, vyplývajúce z tejto zmluvy, je povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % z omeškanej sumy za každý deň omeškania s plnením záväzkov“, je neprijateľná zmluvná podmienka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého zistil, že účastníci konania uzavreli 03.06.2013 zmluvu o úvere, ktorý posúdil ako spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. Navrhovateľka poskytla odporcom úver vo výške 1.700 eur, ktorý sa zaviazali splácať v 6 mesačných splátkach po 325 eur, spolu zaplatiť 1.950 eur. Po preskúmaní zmluvy zistil, že neobsahuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., predovšetkým údaj o úrokovej sadzbe a o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov. Preto s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Odporcovia boli potom povinní zaplatiť navrhovateľke poskytnutý úver 1.700 eur, zaplatili 850 eur. Preto ich zaviazal zaplatiť zvyšnú sumu 850 eur spolu s úrokom z omeškania z uvedenej sumy vo výške 5,75 % ročne od 19.05.2014 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. V časti uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 265,73 eura uviedol, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pretože zmluvná pokuta je neprimeraná a predstavuje až 36,5 % z dlžnej sumy ročne. Rozhodnutie o trovách konania zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 OSP, pomerným úspechom vo veci.

Navrhovateľka napadla rozsudok v zákonnej lehote odvolaním v jeho zamietajúcej časti. Odvolanie zdôvodnila nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Namietala, že súd mal vo veci rozhodnúť na základe uznania dlhu, ako ho odporcovia uznali na pojednávaní. Nesúhlasila s určením zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú si uplatnila len v rozsahu ohraničeného obdobia a dôvodmi rozhodnutia o nedostatkoch náležitostí úverovej

zmluvy, ktorá obsahuje údaj RPMN. RPMN je uvedené vo výške 29,41 eura a táto suma činí mesačné náklady vo výške 41,67 eura, ktorú odporcovia nerozporovali a nie je v rozpore s dobrými mravmi. K výške požičanej sumy 1.700 eur predstavuje RPMN 250 eur, či percentuálne činí 14,705 % z istiny. Nesúhlasila s rozhodnutím v časti náhrady trov konania, ktorým jej nepriznal trovy konania ani z časti. Odporcovia sa k odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 201, § 204 ods.1 OSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods.1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods.1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné. Preto rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods.1 písm. h/ OSP).

Účastníci konania ospravedlnili svoju neprítomnosť na pojednávaní a žiadali, aby odvolací súd vo veci nariadil nový termín pojednávania. Odporca v 1. rade žiadal odročiť pojednávanie z finančných dôvodov odporcov a navrhovateľka žiadala odročiť pojednávanie z dôvodu starostlivosti o maloletého syna pre práceneschopnosť manželky. Uvedené žiadosti neobsahujú náležitosti § 119 OSP, nie sú dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania, preto odvolací súd pojednával podľa § 101 ods. 2 OSP v neprítomnosti účastníkov konania.

Z obsahu spisu vypláva, že účastníci uzavreli zmluvu označenú ako zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie hotovostnej pôžičky 1.700 eur v hotovosti. Zmluva bola uzavretá 03.06.2013. V bode II. Zmluvy bol dohodnutý splátkový kalendár, podľa ktorého celú pôžičku sa dlžník R. S. zaväzuje splatiť v mesačných splátkach do 11.07.2013, 11.08.2013, 11.09.2013, 11.10.2013, 11.11.2013, 11.12.2013 istinu po 283,33 eura a mesačné náklady po 41,67 eura spolu po 325 eur mesačne. Ročná RPMN s poskytnutím úveru je uvedená v sume 29,411 %. Zmluvné obdobie končí 11.12.2013. V bode V. osobitné „ujednania“ sa dlžník zaviazal v prípade nedodržania zmluvnej podmienky zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % z omeškanej sumy za každý deň omeškania. Na čl. 5 je potvrdenie o vyplatení pôžičky v sume 1.700 eur dňa 14.06.2013. Zo splátkového kalendára (čl.6) vyplýva, že dlžník R. S. zaplatil prvé dve plátky 11.07.2013, 11.08.2013 po 325 eur, spolu 650 eur a potom 07.01.2014 50 eur, 22.01.2014 50 eur, 21.02.2014 50 eur, 21.03.2014 50 eur, spolu teda zaplatil 850 eur. Podľa dohodnutej zmluvy bol odporca zaviazaný zaplatiť poskytnutý úver vo výške 1.700 eur a mesačné náklady 250 eur, spolu 1.950 eur. Z tejto sumy zaplatil 850 eur, preto sa navrhovateľka domáhala zaplata rozdielu istiny 1.100 eur (1950-850 eur = 1.100), úroku z omeškania a zmluvnej pokuty. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že suma 250 eur dohodnutá v zmluve bola odmena za poskytnutý úver.

Prvostupňový súd vyhodnotil zmluvu ako zmluvu úverovú - zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Základnou náležitosťou úverovej zmluvy podľa § 497 Obchodného zákonníka je záväzok veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Pre úver je typické dojednanie úrokov a sankcie za omeškanie dlžníka. Rozdiel medzi zmluvou o úvere a pôžičkou je v prípade úrokov v tom, že pri pôžičke pri nedojednaní úrokov veriteľ nemôže požadovať úroky, ak nie sú dohodnuté a v tomto prípade sa pôžička považuje za dojednanú bezplatne. Pri zmluve o úvere má veriteľ vždy nárok na úver bez toho, či sú dojednané úroky alebo nie a pre toto posúdenie je významné ustanovenie § 502 Obchodného zákonníka. Z ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka ďalej vyplýva, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Odplata má jednorazový charakter na rozdiel od úrokov. Netvorí podstatnú náležitosť úverovej zmluvy. Prvostupňový súd žalobu v časti istiny zamietol, majúc za to, že zmluva o úvere nemá podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - úrok z úveru a RPMN, a preto sa považuje za zmluvu bezúročnú a bez poplatkov. Toto jeho tvrdenie nie je pravdivé. Zmluva obsahuje výšku RPMN a navrhovateľka sa podanou žalobou nedomáha zaplata úrokov zo zmluvy, ale sa domáha zaplata odplaty za poskytnutie úveru, čomu prvostupňový súd nevenoval pozornosť. Preto ani nemohol vyhodnotiť, či odplata 250 eur za poskytnutý úver 1.700 eur bez úrokov z úveru je primeraná a zákonná. V ďalšej časti rozhodnutia žalobu zamietol v zmluvnej pokute, keď dojednanie v zmluve v tejto časti vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Svoje rozhodnutie v tejto časti zdôvodnil jednou vetou. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom prvostupňového súdu ani v tejto časti. Inštitút zmluvnej pokuty je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia zmluvných záväzkov, ktoré sú v súhrne upravené v § 544 a § 587 OZ. Prvostupňový súd ani v tejto časti nevenoval pozornosť rozsahu zmluvnej pokuty k zabezpečovacím povinnostiam odporcov v ich súhrne s výškou ich povinností a podobne. Jeho záver, že zmluvná pokuta predstavuje 36,5 % ročne z dlžnej sumy je nepostačujúci. Z obsahu podania navrhovateľky na čl. 40, 41 vyplýva, že sa domáha zaplata zmluvnej pokuty celkovej výške 265,73 eura, pričom denná pokuta sa pohybovala v rozpätí od 0,33 eura denne po 1,5 eura denne. V pôvodne

podanej žalobe sa domáhala zaplata zmluvnej pokuty v sume 35,08 eura a k jej navýšeniu došlo len z toho dôvodu, že odporcovia si neplnili povinnosť splácať úver. Ani túto skutočnosť prvostupňový súd nevyhodnotil. Ak dospel k záveru, že je zmluvná pokuta vysoká, vôbec sa nezaoberal možnosťou jej moderácie, ako mu to umožňuje ustanovenie § 545a OZ.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej a v časti náhrady trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). Jeho povinnosťou bude rozhodnúť o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.